

11

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΠΕΛ. VI, 11 / 1970

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / 10-3 1270

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Σαφίων*.....
 (παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας *Κορινθίας*
 Νομοῦ *Κορινθίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
Μεξίας Κυρίως ἐπάγγελμα *Διδάκτος*.....
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Σοφικῶν - Κορινθίας*.....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *Πέντε ἔτη*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γεωργίου Γεωργίου τοῦ Δημήτρίου*
Τριῶν.....
 ἡλικία *65*..... γραμματικαὶ γνώσεις *Βασ. Ἑλληνικῆς Γραμμῆς*
 τόπος καταγωγῆς *Σοφικῶν - Κορινθίας*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
 β) *Κωνσταντίνος Δημήτρίου ἡ Μικαῆλ 64 ἐτῶν*
Δωδεκάτοιο Σπυριδίου

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων; *Οὐ μὲν δὲναι περιοχαὶ προωρίζοντο*
διὰ βοσκήν ποιμνίων, ἀλλὰ καὶ οὐ χωρὶς καὶ οὐ χωρὶς καὶ οὐ χωρὶς
ἐξ οὗ ἐδίδαν
 Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; *ἐνηλλάσσοντο οὐκ ἔστι (ἀφραναθῶν)*
- Χρ 60 -
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Οὐκ ἰδιοκτησίαι οὐδὲν, εἰς γαιοκτήμονας πρόσωπα
τῶν οἱ ἀγροὶ οὐκ ἔστιν οὐδὲν
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; *Ἦ. Περικλῆα διέφυγε εἰς τὴν πατρίδα*
ἀμεντέμενη καὶ ἐνέμενε μετὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; *Οἱ κάτοικοι... ἀσχολοῦνται*

2) Οἱ τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; . . . Ναὶ . . .

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὥς ἄτομα ἢ με δολόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Διὰ τὸν πρῶτον ἐπὶ τὴν Περιφέρειαν... μοναστηριακὰ ὑπάρχοντα καὶ τὴν Τριφυλίαν...*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;).

4) Ἐρχομαί ποιοῦντο καὶ ἐργάζαι· ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θερίσιμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι· ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομισθίον εἰς χορῆμα ἢ εἰς εἶδος;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;.....

6) α) Οι νέοι και οι γέροι του τόπου που έπληγαν δι' ανείρεσιν
 εργασίας ... *Η εργασία... δουλειά... μισθ...*
Το πλοίο... εργασία των...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ... *Δεν ἔναι παλαιὸν το*

μαρτυράδες (ἐμποροὶ) κλπ.; ... ἔδωκεν μὲν ἀριθέρεον... παιδ' ὅσον τὸ εἶδος ἐξαιρίσιν

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζώϊκην κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μέ καυσίν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

*Οἱ ἀγροὶ ἐλιπαίνοντο με ζώϊκην κόπρον
καὶ φυτικὴν ἀποβλήτων ἀγροτέρων...*

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς αἰτίας τῆς γιγασθῆσης ἀγροτείας ἐν ἐμῇ τοῖς 1947*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1947 ἐκρηθίσαντο αὐτὰς τοῖς 1970*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

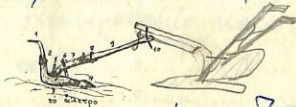
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *τὸ μονόφτερο εἰς τὰ ἀγροτεῖα καὶ τὸ δίφτερο εἰς τὰ ἐλαιοκλήνη*

τὸ δίφτερο εἰς τὰ ἐλαιοκλήνη

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοιχοὺς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χειρολαβὴ	4. ἐνὶ ἡμῶν	10. ἀνέδα
2. κοιντήρα	5. οὐχία	8.
3. ἡμῶν	6. ζιμέντε	9. δαβάρι

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει); *ἡ πρώτη ἡ τρακτέρ ἐκίχθη ἐν 1960*

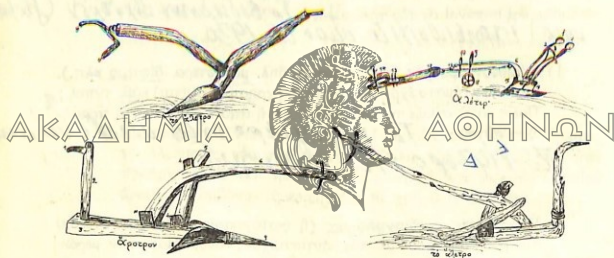
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *δὲν εἶναι ἐνὶ ἐκκρίσει*

ἐκπονεῖται αὐτὴν τὰ δεξιότατα αὐτοῦ δίκτυον καὶ
ἐν ἑνὶ ὁμοίᾳ χρησιμοποιοῦνται.

- 4) Μηχανὴ δεσίματος τῶν σταχύων (δεματίων). δὲν ἔχει χρησιμοποιοῦνται
5) Μηχανὴ ἀλωνισμού .. αὐτὴ τὴ 1958

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. Οἱ πρῶτοι οἱ γεωργοὶ κατε-
σκευάζοντο μόνον τὰ ξύλινα ἄροτρα καὶ ἐξ αὐτῶν
τὰ μεταξὺ αὐτῶν ἐργαζομένης ἀρχῆς τὸ φθινιστικόν

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρον εἰς τὸν τόπον
σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

⁽¹⁾ Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἔαν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

*Τὸ αὐτὸ ὕνι ἐκμεταχρηστέον δι' ὅλης τῆς
ἀναίμαξ... ἢ τὸ κατ' ἐξῆς*

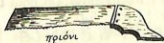
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

*ἐκμεταχρηστέον διὰ... σκεπάρνι... πριόνι... ἀρνάρι
ἀρίδι... ἐκμεταχρηστέον καὶ τὸ βίδερο ἢ
χρὶ βέγγι*

πριόνι

ἀρίδα

ρινί ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *μὲν ἀπολύτως ἐχρησιμοποιεῖτο
βόες, μετὰ τὴν μερὴν ἡμίονοι καὶ ἰπποὶ.*
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἐν ; *ἐν. καὶ δύο. ἔχρησιμοποιεῖτο 2 ζῶα*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
μὴν. ἔ. 1930 (ἐν τῇν διότρου) ἐν τῷ ἀναμωλῶς ὄφθ

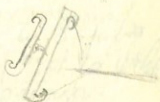
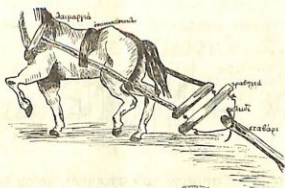
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λοῦριά, λοῦρα, ζευλές, πιεθύ-
λια κλπ.). *ἐν τῇ μερῇ αὐτῇ... μὲν... ἔχρησιμοποιεῖτο
πρὸς τὸν ζυγόν... ἢ τὸν ἀροτὸν τὸ ζυγόν
καὶ τὰ ζευλῆτα καὶ τὰ πιεθύνια ἐκτιμῶνται
στὴν τῇν... ἔχρησιμοποιεῖτο... ἢ τὸν ἀροτὸν...*

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. *ἐν... ἐκτιμῶνται... μὲν... ἔχρησιμοποιεῖτο...*

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). *ἐν τῇ μερῇ... ἔχρησιμοποιεῖτο... ἢ...
ἔχρησιμοποιεῖτο...*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ἐν... μὲν... ὄργω-
μαί με ἐν μῶν*
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *ἐν τῇ μερῇ
αὐτῇ... ἢ... ἔχρησιμοποιεῖτο... ἢ τὸν ἀροτὸν...
καὶ τὰ σχοινία (ζευγία) 6 καὶ ὀκτὼ (ἑπτὰ).*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

ἐν τῷ παλαιότερῳ οὐκ ἔχοντο οὐδὲν ἄλλο, ὁ κτηνὸς ἐκείνῳ ἐστὶν ἡ δύναμις τῆς κωλύσεως τῆς πόλεως.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλογου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

ἐν τῷ παλαιότερῳ οὐκ ἔχοντο οὐδὲν ἄλλο, ὁ κτηνὸς ἐκείνῳ ἐστὶν ἡ δύναμις τῆς κωλύσεως τῆς πόλεως.

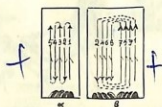
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

ἐν τῷ παλαιότερῳ οὐκ ἔχοντο οὐδὲν ἄλλο, ὁ κτηνὸς ἐκείνῳ ἐστὶν ἡ δύναμις τῆς κωλύσεως τῆς πόλεως.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὅταν προβιβασθῇ τὸ ὄργον... περιφερειακῶς μετὰ τὸ ὄργον κατ'εὐθείαν...
 περιφερειακῶς
 ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμπες, σιρσίτες, μεσοράδες κ.λ.π.) ; ἐγίνετο καὶ ἑξῆς... μετὰ τὴν σπορίαν... ἀνὰ ὁδόν...

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἢ σπορία) ; μετὰ αὐλακιὰν ; ἐχωρίζετο μετὰ αὐλακίων ἢ μετὰ διαφράγματα (ὡς μετὰ γῆρας) ;

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; ἐν τῇ... (ὡς μετὰ τὴν σπορίαν...)

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάκρισις τῶν αὐλάκων μετὰ τὴν ἡμέραν : καθεῶς, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. αὐτὰ παραμένει τὴν... ἐξῆς... ἀροτριάσεις...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά: π.χ. καλλοιργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*ἐγίνοντο 2... τὸ ὄργωμα
μαὶ τὸ διβόλισμα... τὸ πρῶτον περὶ τὰ φθινο-
πορίον καὶ τὸ 2) μετὰ τοῦ ἡσορίου...*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*Ἡ κοινότης μὲν ἐξέρχεται ἐκ τῶν χωρῶν
δὲν ἀφαιροῦνται μετὰ τὴν περὶ σπορὰν...*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν.

Συνήθως 3 ἀφαιροῦνται ἐὰν εἰς 6 τοὺς

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν, εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν;

διὰ τὸν βίτον 2... διὰ τὰ ροιὰ 1

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ...

*γ. ... ὡς οὐδὲν εἶναι
τὰ βαμμοὶ (γίναγκες)...*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μ.ε. το. ξάρκι. καὶ*

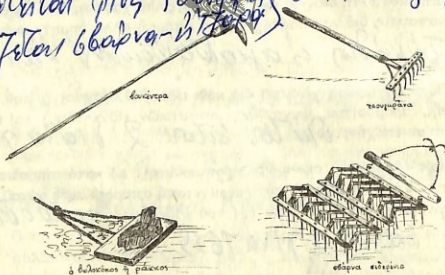
μ.ε. το. τ.β.ο. μ.ε. το. ν.α.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα (τοπιδωσι τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ξ. τα. ε.οι. ο.ε.α. ε.ο.α.η. ε.ο.α.ν.*

ε.ο.ε.ν.τα. β.ι.το.ς

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων.)

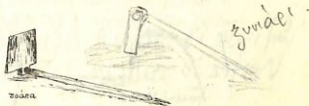
Δ.Κ.Α.Δ.Η.Μ.ΙΑ. Δ.Θ.Η.Ν.Ο.Ι.
μ.ε. το. ν.α. μ.ε. το. ξάρκι. μ.ε. το. β.ο.α.η.α.
(β.ο.α.η.α. μ.ε. το. ξάρκι. μ.ε. το. β.ο.α.η.α. μ.ε. το. β.ο.α.η.α.)
το. ο.ο.δ.ε.ν.τα. ἡ.ο.ς. το.α.η.α. μ.ε. το. β.ο.α.η.α. μ.ε. το. β.ο.α.η.α.
ο.ο.ε.ρ.α. ἡ.ο.ς. το.α.η.α. μ.ε. το. β.ο.α.η.α. μ.ε. το. β.ο.α.η.α.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Τράβη καὶ ξυνολερ

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Μέγιστοι, εὐκοφνέες, ἢ... ὀργωνν, ρίχνουν, βωφρο
ρίωαφρα... εὐκοφνέες, ἢ... Ζβοῖωεων, ἢ... ὀφρες

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Δ. ἐν. μ. ν. ἔται, κατὰ ἔργον, ὁδωφιν

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Τα ἐν ἀφραναφάνει
Διατεγνῆται... (κατὰ... εὐκοφ... κατὰ...)

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως...

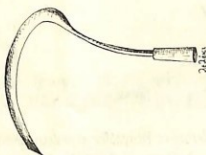
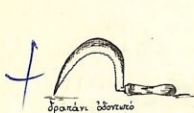
Δ. ἐν. μ. ν. ἔται, κατὰ ἔργον
... κατὰ... ἔργον...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .. δρεπάνι ..

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε ..

χρησιμοποιοῦντο πάλιν τὰ δρεπάνια ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). δ.ν.ν.α.φ

τὴν θερίζουσα

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ὀδοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ..

βλ. εἰς τὸ δρεπάνι, ἡναι ἐστὶν ἡ μὲν κόψη
χέραι - ντοριζα

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. (Χειροβοή).....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; ἄνδρες καὶ
γυναῖκες. δὲ θεριζομένη καὶ
ἐν τῇ Περικλειανῇ ἐκαστηρίῳ
θερίζουν.

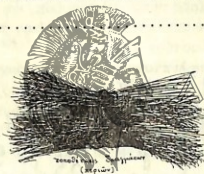
2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). ἄντων χειρὶ καὶ
ρομφῇ ἐργάζονται. Πληρώνονται εἰς εἶδος
καὶ τῇ ωφελεῖται καὶ χειρὶ καὶ
ρομφῇ.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λονται τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ἄντων αὐτοὶ καὶ
γυναῖκες. χειρὶ καὶ ρομφῇ. ἔργον τὸν
οἱ αὐτοὶ καὶ τὰ χεῖρα καὶ ρομφῇ
(6. Κ. 1. αὐτοὶ)

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐφένετο ἀπὸ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν ἀγρῶν,
ἐργάζοντο μὲ δεμάτιασμα, ὡς μεταφερτέα
στον π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. ἔδενον
τὰ δεμάτια μετὰ βοτάνης, ἀγκυρίων, ἔ.τ.β.ι.
μὲνεται καὶ ἐν μέσῳ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;.....

Ἐφένοντο διακεκολλημένα ἢ συνεκεντρώνοντο ἐν αἰ. 6.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... ..

.....

.....

.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι ; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.....

.....

.....

.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

οὐτὼν... τὸ εὐνοῦν... μετὰ τὸ πᾶν... (βαρὸν)
τὸ δισκοῦν... εἰς τὸ ἴδιον χωράφι... τὸ κίρην... 34.000
μα... διαβῶ... τὸ δένον... δέσμιον... ἢ
πυρροῦ... (τοῦ κίμων)... καὶ τὸ μακροῦ... 16.000
πυρροῦ...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.)... μετὰ τὸν καιρὸν... τὸ βονοῦ... μετὰ τὴν 20ῃ Ἀπριλίου... τὸν κίμων... ἢ καὶ τὸν ξέρην... μετὰ τοὺς χειροῖς
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

.....

.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....

.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τών δεματιών προς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο προς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέροντο εἰς τὸ ἄλώνι.....

.....

.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Ἐκκεντρικῶς. Ἐνθαυτοῖς τοῖς θεμωνοστάσι τοῖς δεμάτιον
ἐκκεντρικῶς. Ἐνθαυτοῖς τοῖς θεμωνοστάσι τοῖς δεμάτιον

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο πάλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι;

Οὐκ ἐγένετο. Ἐνθαυτοῖς τοῖς δεμάτιον

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν;

Ἐξω τῆς οἰκίας. Ἐνθαυτοῖς τοῖς δεμάτιον

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ὁνίμην 9. πορὴ οὐκ ἐνέει. ἡ αὐτὴ δὲ ἔκαστος.
(6) ἡ αὐτὴ δὲ ἐκαστὸν ἔκαστος ἔκαστος ἔκαστος
ὁ αὐτὸς ὡς οὐκ ἐνέει

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλῶνισμα καὶ πότε λήγει ;

ἀπὸ τῆς 10. Ἀ. δὲ ἔκαστος

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Π. ἐκαστὸν ἔκαστος
ὡς ἐκαστὸν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλῶνι ἐκάστου ἐτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων).

ἐκαστὸν ἔκαστος ἔκαστος
ὡς ἐκαστὸν

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

ὡς ἐκαστὸν ἔκαστος ἔκαστος
ὡς ἐκαστὸν

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Τὰ δένδρα... τοῦτον τὸν τρόπον...
 ἔρδισαι... μετὰ τὸν...
 νύκην...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάτη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καί οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ἐφευρισκομένη...
 δὲν ἔχον...
 ...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Πρῶτος μεχρι δευτερας

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόππους στάχυν ;

μετὰ τὸ διχάλι καὶ μαζεύει τὰς ἀκόππους στᾶχυν

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κύττημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα).

Σχεδιάσθηκεν εἰς τὸν νεκρὸν τῆς ζῆς μετὰ τοῦτον ρήκη 2 φορές

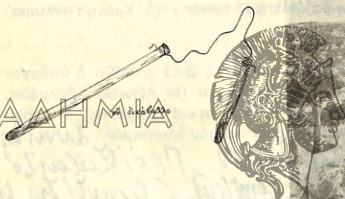
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ αὐροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποιητοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; Συνήθειαν τραγουδοποιῶν καὶ ποιητῶν ἀπὸ τῆς κλασσικῆς ἐποικείας ἀκούω νὰ λέγουν:

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; Ἐν τῇ διηγήσει τοῦ Ἰωάννου
Βασιλείου... τοῦ Ἰωάννου... ὁ ἑαυτοῦ... ἔλεγοντο...
τοῦ Ἰωάννου... ἔλεγοντο... ἔλεγοντο... ἔλεγοντο...
ἔλεγοντο... ἔλεγοντο... ἔλεγοντο... ἔλεγοντο...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρῆσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπισημειώθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπο λειτουργίας αὐτῆς). 1958

β'. Δίχνησμα

- 1) Πώς λέγονται οι άλωνισμένοι στάχυες, έτοιμασμένοι διά τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διά τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἄλλαχού: δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ..... *Το εἶναι...*

και ποιον το σχημα αυτου..... *Τριγωνο...* *Τα βενιδη*
οργανα... εδωκεν... το γυναικειον και το πατριον

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσει τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *βουσκεύονται*

5. εἰς ἡμῶν ἔχῃ ἡγ. ... τὴν ἐξουσίαν τὴν τοῦ θεοῦ
 ἀπὸ τοῦ τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐστὶν ὑποταγὴν ὑποῦ
 τοῦ θεοῦ. ἔστιν ἡ τοῦ τοῦ πατρὸς ἡμῶν
 αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἡμῶν ἔχῃ ἡγ. ...

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο; φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.... *ἔφτυε μετ' ἡμετέρας καὶ τὸ φτυάρι*.....)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναικαί· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

[illegible]

4) Πώς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πώς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοῦς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῆτος κλπ ;

[illegible]

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

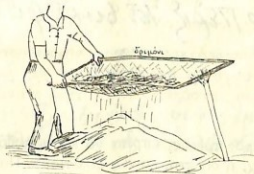
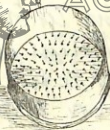
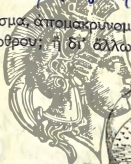
Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; ..
 τὸ λιχνίσμα γίνεται κατὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ καρποῦ
 εἰς δύο μέρη καὶ κατὰ τὴν μέσην διαίρεσιν
 τοῦ καρποῦ (τοῦ καυκάσου καὶ τοῦ καυκάσου).

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Διὰ τὴν ἐργασίαν*

καὶ τὴν δριμύνην...

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

*ἐν αὐτῷ ἔχεται ἐν
βυρσοῖς μὲ τὸ φτυάρι. χαράσσεται αὐτοῦ
μὲ φτυάρι. τὰ βυρσοῦ καὶ φτυάρι. καὶ
τοῦ φτυαρίου. τὸ φτυάρι ἐν αὐτῷ. καὶ
μὲ φτυάρι. καὶ φτυάρι. καὶ τὸ
φτυάρι. μὲ φτυάρι.*

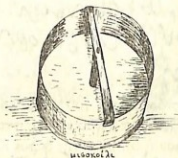
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *Μὲ τὰ ἀνωτέρω. ἔχεται*

καὶ τὸ φτυάρι. τὸ φτυάρι. καὶ τὸ φτυάρι. καὶ τὸ φτυάρι.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας),... *π. ε. τιτ. ἐκ. ἡρ.*

*το... ἐφειχτο... εἰς τὰ ἀγρῶνα... διὰ τοῦ μέτρου
ἐφειχτο... εἰς τοῦ μισθοῦντος...*

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυνιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερον μέτρο τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα τῆ φωτο-
γραφίας αὐτῶν).

*κατεβάλλοντο τὰ παπαδιάτικο
καὶ τὸ ἀγροφυλακιάτικο καὶ τὸ δημητιάτικο
ἐφειχτο... (ὁ δημητιάτικος) ὅχι μὲν τὸ
ὄνομα... ἀλλ' ἀγροφυλακιάτικος*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

*το... ἐφειχτο... ἐφειχτο... ἐφειχτο...
εἰς τὸ ἀγρῶνα... εἰς τὸν ἀγρῶνα... (ἐφειχτο)*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟΝ ; Το δ' χερσιν... μετ' ἐμὲ εἶτο.
 ἔτε... χερσιν... εἰ... χερσιν... με... χερσιν...
 (Π... οὐκ... Π... μετ' ἐμὲ εἶτο... μετ' ἐμὲ εἶτο... μετ' ἐμὲ εἶτο...)

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...
 ... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...
 ... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ...

... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...
 ... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...
 ... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Α'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάτω τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...
 ... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...
 ... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...
 ... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...
 ... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα... μετὰ τὸ ἀλώνισμα...

- 2) Πώς λέγεται η φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....
αφανός.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

...ή γυναικες νοι... παιδιαι νοι... εως ημερας παιδιαι

- 2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουσι τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυρὰν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖου μέρους. *Νέοι, ἑσπ.*

Εξαρτάται, γιατί κατά πόσο είναι υγιής
η κατάσταση της οικονομίας, εννοείται επίσης
η οικονομία της χώρας.

- 3) Πώς γίνεται η συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ἵνα ἐκείνη οὐκ ἔσται ὡς ἐν ἡμῶν
τοιαύτην τὴν ἐξουσίαν ἐκείνην
τοιαύτην ποιεῖται τὴν ἐξουσίαν
ἐκείνην τὴν ἐκείνην ἐκείνην

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, βάρκας, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα.

καταγράφετε τα σχετικά κείμενα

Συμμετέχουν περί 700 μέλη.
 Είναι ο ένας εκ των 370 νέων
 των 1000000 νέων στην Ελλάδα.

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Τον Πέριξ τῆς οὐρῆς ἐκφυγόντων τοι
 νόστοντες. (Παντοκρήμενοι τὸ αὐτὸ ἔτος) καὶ
 οἱ ὄφιοι κέοι, ἔλαφνῶσαν καὶ ἑκέρων
 ἐδωμένοι δ' ἐν ἐξέτον ἄλλοις ποσὶ τῶν καὶ τῇ
 κένον τρέτοιον ποσὶ καὶ ἐν ἑνὶ παντοκρήμενοι.

- 31 -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

RECEIVED THE POSTAGE
OFFICE

ALL AMERICAN

POST

TOY K. DISUBUTY

TOY APOSTOLY XOXOLOU

EIS LOGIKOY

AKADEHMIA

ΔΟΗΝΩΝ

Εν Σοφικῷ τῇ 10^ῃ Μαρτίου 1970

Πρὸς
Τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
κύριον Ἐρείκην
- Ἐργασίαν Παιδαγωγίας
Ἀναγνωστοπούλου 11

Ἀθῆναι

ἔχοντες τὴν τιμὴν αὐτῶν ἀποδέχονται αὐτὴν συντηροῦν τὸ ἀποτέλεσμα
τῆς ἐκείνου διότις ἐκμεταλλευμένην

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ
Κυρίας Παιδαγωγίας